

به نام خداوند جان و خرد

۱۳۷۴۵۹

مجموعه حقوق

آیین دادرسی مدنی

بر اساس آخرین تغییرات:
قانون دیوان عدالت اداری ۱۳۹۲
قانون حمایت از خانواده ۱۳۹۱
قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی ۱۳۹۳

چاپ اول

مؤلف:

مهدی شکری

زمستان ۱۳۹۴

سرشناسه	شکری، مهدی، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	آیین دادرسی مدنی / مؤلف مهدی شکری.
مشخصات نشر	تهران: پوران پژوهش، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۴۷۶ ص.
فروست	کتاب ارشد، مجموعه حقوق
شابک	978-964-184-520-1
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۴۷۶-۴۷۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	آیین دادرسی مدنی -- ایران -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	آیین دادرسی مدنی -- ایران -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- ایران -- آزمون‌ها
موضوع	آزمون دوره‌های تحصیلات تکمیلی -- ایران
رده‌بندی کد	۱۳۹۴ آ ۸۱۷۱ / KMH۱۷۱۰
رده‌بندی یویی	۳۴۷/۵۵۰۰۷
شماره کتابشناسی	۴۰۷۷۹۲۳

انتشارات پوران پژوهش

نام کتاب:	آیین دادرسی مدنی
تألیف:	مهدی شکری
ناشر:	پوران پژوهش
حروفچینی:	پوران پژوهش
چاپ و صحافی:	دالاهو - سیدالشهداء
شمارگان:	۵۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول - زمستان ۱۳۹۴
قیمت:	۲۲۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۸۴-۵۲۰-۱

ISBN: 978-964-184-520-1

دفتر مرکزی: میدان انقلاب - ابتدای کارگر جنوبی - کوچه مهدیزاده - پلاک ۹ - واحد ۵۴ تلفن: ۶۶۹۲۷۰۴۰

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف و ناشر، نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

به نام تنه‌پرستینی که قلم را آفرید

پیش‌گفتار انتشارات

نگاهی به شمار داوطلبان آزمون کارشناسی ارشد نشان می‌دهد که در این سال‌ها درخواست تحصیل در دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها افزایش چشمگیری داشته است. دشواری پیش روی بیشتر داوطلبان، گوناگونی منابع درسی و نبود دسترسی به آنها و همچنین نمونه آزمون‌های مناسب برای تمرین و فهم بیش‌تر مفاهیم درسی است.

مدیریت بنیاد انتشاراتی به‌ان‌پژوهش، آقای دکتر احمد هزبر و همسرشان بانو افسانه عبدی با بیش از ۲۰ سال کوشش در راستای برپا داشتن به‌سازی نیاز داوطلبان، با سیاست کلی چاپ کتاب‌های ارزنده با بهایی درخور، آماده‌سازی و گردآوری چهار مجموعه به‌نام گوناگون با انگیزه‌های گوناگون را در دستور کار قرار داده است. مجموعه نخست با نام **کتاب ارشد** (با جلد آبی‌رنگ) که تاکنون به دست داوطلبان رسیده، با پذیرش چشمگیری همراه بوده است. در هر عنوان کتاب، پس از شرح کامل درس در هر فصل، پرسش‌های چهارگزینه‌ای آزمون‌های سراسری و آزاد چند سال گذشته با پاسخ‌های تشریحی آورده شده است. شرح درس در هر کتاب از این مجموعه به گونه‌ای است که برای دانشجویان سال‌های پایین‌تر سودمند است و نیز یک منبع درسی مناسب برای دانشجویان و استادان دانشگاه‌ها می‌باشد. کتاب ارشد نخستین بار در مهرماه سال ۱۳۸۰ در قالب پانزده عنوان به داوطلبان شناسانده شد و هر یک بیش از ۳۰۰ عنوان را دربرمی‌گیرد. مجموعه دوم با نام **آزمون‌های جامع ارشد و دکتری** (با جلد سیاه‌رنگ) به گونه‌ای گردآوری شده است که دانشجویان دفترچه‌های آزمون‌های سراسری کارشناسی ارشد و دکتری سال‌های گذشته را با پاسخ‌های تشریحی در یک کتاب خواهد داشت.

مجموعه سوم با نام **بانک تست ارشد** (با جلد نارنجی رنگ) در دروس پایه و تخصصی هر رشته، یک کتاب کار به شمار می‌رود که در آن پرسش‌های طبقه‌بندی شده به همراه پاسخ‌های تشریحی آورده شده است تا دانشجویان با حل و بررسی آن‌ها توانایی بایسته برای پاسخ‌گویی به آزمون‌ها را به دست آورند. مجموعه چهارم که با جلد قهوه‌ای رنگ عرضه شده و به عنوان کتاب‌های مرجع در دانشگاه‌ها آموخته می‌شود. این کتاب‌ها شامل تألیفات اساتید برجسته کشور و همچنین ترجمه آثار گران‌بهای مؤلفان بزرگ خارج از کشور می‌باشد.

در پایان از خوانندگان محترم تقاضا می‌شود پیشنهادات و انتقادات خود را به پست الکترونیکی انتشارات پوران پژوهش info@pouran.net ارسال فرمایند.

به نام خدا

مقدمه مؤلف

سال نادر طلب جام جم از ما می کرد
و آنچه خود داشت زیاده تنامی کرد
کوهری که صدف کون و مکان بیرون است
طلب از کم شدگان لب دریامی کرد

سخن آغاز

سپاس خدایی را که به سوران، در ستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت‌های او ندانند و کوشندگان، حق او را برارند و نهاده و سلام و دورد بر محمد و خاندان پاک او، طاهران معصوم، هم آنان که وجودمان و مدار وجودشان است و نفرت پیوسته بر دشمنان ایشان تا روز رستاخیز...

در طول تمامی دوران تحصیل در رشته حقوق، همواره جای خالی کتاب‌هایی که به زبان ساده با مخاطب سخن بگوید را در بین دانشجویان و طلبین این رشته احساس می‌نمودم. با گذشت زمان و اندک تجربه‌ای که از تدریس درس آیین دادرسی مدنی به دست می‌آمده، می‌پاراشیدم که در یافتن دانشجویان تازه کار و آنان که در ابتدای این مسیر سخت و صعب‌العبور قرار دارند، از دو امر همواره رنج می‌برند: اول، سنت سنگین بودن قلم استادان و مولفان حقوقی است که با وجود تمارن زیبایی‌ها، که در آنها می‌توان یافت، درک و فهم مطالب را برای دانشجوی نوپای حقوق بسی سخت و طائفه‌ای می‌سازد. می‌پاراشیدم که دوم، پراکندگی مواد قانونی و عدم انسجام در بین آنها که ایجاد یک رابطه‌ی علمی منطقی را بین مواد احکام وضع شده در قوانین موضوعه برای دانشجویان حقوق سخت و ناممکن می‌نماید.

اثر حاضر چکیده‌ای از مباحث آیین دادرسی مدنی است که با بهره‌گیری از الگوهای ارائه شده در آثار حقوق دانان و استادان بزرگوار، به زبانی ساده و گویا تدوین یافته و سعی بر آن شده است که تمامی نظریه‌ها، مباحث و سرفصل‌هایی که در سوالات آزمون‌ها به کار گرفته می‌شوند، به شیوه‌ای جدید و بدیع طرح‌ریزی شوند. با دقت در این موضوع که داوطلبین معمولاً پایه‌ی مطالعات خود را بر اساس مواد قانونی و ترتیب آنها پی‌ریزی می‌نمایند، به نظر می‌رسید اگر پلان اثر حاضر بر اساس مواد قانون طرح‌ریزی شود، شاید کارایی بیشتری را با خود به همراه داشته باشد.

در نگارش این اثر علاوه بر آثار مجلد حقوق دانان بزرگ و نامی در عرصه آیین دادرسی مدنی همچون، استاد بلامنازع آیین دادرسی مدنی ایران دکتر عبدالله شمس و همچنین دکتر علی مهاجری، دکتر علی عباس حیاتی، دکتر عباس کریمی، استاد فقید و عزیز مرحوم دکتر احمد متین‌دفتری، بالغ بر ۳۵ مقاله در زمینه‌های مختلف آیین دادرسی مدنی مطالعه و به کار گرفته شده است. صدا البته مبنای نگارش و چارچوب کار بر پایه‌ی تألیفات استاد معظم دکتر عبدالله شمس بوده و این موضوع به دلیل مینا بودن نظرات این

بزرگوار در سوالات کنکور از بدیهیات و مسلمات است. نگارنده سعی بر آن داشته با اضافه نموده نکات مهم و کنکوری در قوانین خاصی همچون قانون دیوان عدالت اداری، قانون شورای حل اختلاف، قانون حمایت از خانواده، قانون اجرای احکام مدنی و ... با پرهیز از اعمال نظرات شخصی، سریع‌ترین و سهل‌ترین راه را برای آموزش درس آیین دادرسی مدنی به روی داوطلبین عزیز بگشاید. هر جا هم نظر مخالفی داشته‌ایم در پاورقی صفحات گنجانده‌ایم تا از سردرگمی و گمراهی دوستان ممانعت شود. هر آنچه که هست چکیده‌ای از تألیفات و آثار بزرگان عرصه آیین دادرسی مدنی است و نگارنده هیچ ادعایی را در این عرصه بر خود روا نمی‌داند.

گفتنی است بضاعت اندک علمی، اثر حاضر را با کاستی‌های فراوانی همراه ساخته است. آنچه مایه‌ی خشنودی است، تلاشی است که در نگارش موضوع به شیوه‌ای نو صورت گرفته است، با وقوف بر اینکه بدیع بودن پاره‌ای از مسائل و موضوعات اثر، علاوه بر پیچیدگی کار، بر عیوب آن افزوده است. استاد‌های بزرگوارم جناب آقای دکتر دالله شمس و جناب آقای دکتر علیرضا نوجوان و دوستان وفادارم که از تذکرات و پیشنهادات ارزنده ایشان در این تألیف بهره گرفته‌ام، درخور سپاس و تقدیرند. امید است ماحصل تحقیقات و تألیفات حقیر مورد امعان نظر اساتید، دانشجویان، قضات و وکلای محترم قرار گرفته و از تذکرات و پیشنهادات صاحب نظر، استفاده بهره‌بردار می‌نمایم.

و من الله التوفیق...

«پیشنهادهای و انتقادات خود را با نویسنده در میان بگذارید:

Mehdi.Shokri7@Yahoo.Com»

۰۹۱۲۹۴۵۹۱۷

تقدیم به:

همه کسانی که بخاطر ای بعد انسانی و وجدانی خود را فراموش نمی‌کنند و بر آسمان کران
سنگ انسانیت سرفروزمی آورند و انسان را با همه تفاوت‌هایش ارج می‌نهند.

و تقدیم به:

پدر و مادرم عزیز و بزرگوارم؛ آنان که شمع وجودشان را برای روشنی خانه سوزانند.

فهرست مطالب

فصل اول - کلیات	۱
فصل دوم - صلاحیت‌ها	۴۵
فصل سوم - وکالت در دعاوی	۷۵
فصل چهارم - اقامه دعوا، جریان دادرسی	۹۱
فصل پنجم - ابلاغ - ایرادات	۱۲۳
فصل ششم - جلب دادرس و اصول و طواری حاکم بر آن	۱۴۹
فصل هفتم - دعاوی ارزی	۱۷۵
فصل هشتم - قرارهای تأییدی	۱۹۵
فصل نهم - دعاوی تصرف (تلاشه)	۲۴۳
فصل دهم - ادله اثبات دعوا	۲۵۷
فصل یازدهم - سازش - نیابت قضایی - تسلیم - انشاء رأی	۳۰۳
فصل دوازدهم - واخواهی	۳۱۳
فصل سیزدهم - تجدید نظرخواهی	۳۲۹
فصل چهاردهم - فرجام‌خواهی	۳۶۱
فصل پانزدهم - اعاده دادرسی	۳۹۷
فصل شانزدهم - اعتراض ثالث	۴۲۱
فصل هفدهم - داوری	۴۳۷
فصل هجدهم - پایان	۴۵۳
آزمون سراسری ۱۳۹۴	۴۶۳
اختصارنامه	۴۷۲
منابع	۴۷۲